

Finansdepartementet

Adressater:
Se bilaga 1

Uppdrag att beräkna effekter av prishöjningar med anledning av införandet av EU:s nya utsläppshandelssystem

Regeringens beslut

Regeringen ger Konjunkturinstitutet i uppdrag att beräkna effekter av prishöjningar med anledning av införandet av EU:s nya utsläppshandelssystem för utsläpp från vägtransporter och byggnader samt vissa andra utsläpp (ETS 2). Beräkningarna ska utgöra ett underlag till den sociala klimatplan som regeringen ska lämna till Europeiska kommissionen senast den 30 juni 2025. Underlaget ska innehålla de uppgifter som beskrivs i artikel 6.1 d–f och p i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/955 av den 10 maj 2023 om inrättande av en social klimatfond och om ändring av förordning (EU) 2021/1060, i det följande förkortad förordningen om inrättandet av den sociala klimatfonden.

Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser, Statens energimyndighet och Trafikanalys ska bistå i arbetet med underlag inom respektive myndighets ansvarsområde.

Statens energimyndighet ska utifrån sitt pågående uppdrag att ta fram underlag inför genomförandet av artikel 8, 10 och delar av artikel 24 i det omarbetade direktivet för energieffektivitet (KN2024/00052) bistå Konjunkturinstitutet i arbetet med att ta fram en förklaring av hur definitionen av energifattigdom ska tillämpas på nationell nivå. Förklaringen ska beakta både den definition som finns med i förordningen om inrättandet av den sociala klimatfonden, och den definition som finns med i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2023/1791 av den 13 september 2023 om energieffektivitet och om ändring av förordning (EU) 2023/955. Trafikanalys ska bistå med en förklaring av hur definitionen av transport-

fattigdom ska tillämpas på nationell nivå. Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser ska bistå med en beräkning av antalet, och identifiering av, utsatta mikroföretag.

Konjunkturinstitutet ska vid utförandet av uppdraget analysera hur vägvalsfrågor, när det gäller t.ex. val av lämplig territoriell nivå och vilka nationella särdrag som ska beaktas, påverkar utformningen, och därmed de samhällsekonomiska effekterna, av de åtgärder som skulle kunna rymmas inom ramen för den sociala klimatplanen. Myndigheten ska också i utförandet av uppdraget identifiera könsskillnader som kan vara relevanta att beakta vid utformningen av åtgärder.

Konjunkturinstitutet ska vid behov ge Boverket, Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser, Naturvårdsverket, Statens energimyndighet, Tillväxtverket, Trafikanalys, Trafikverket och andra berörda myndigheter möjlighet att lämna synpunkter på analyserna.

Uppdraget ska genomföras i dialog med Regeringskansliet (Finansdepartementet). Konjunkturinstitutet ska redovisa uppdraget till Regeringskansliet senast den 31 oktober 2024.

Bakgrund

Den 11 december 2019 presenterade Europeiska kommissionen meddelandet om den europeiska gröna given, KOM (2019) 640. Den gröna given är ett paket med politiska initiativ som ska bana väg för en grön omställning i EU och vars slutmål är klimatneutralitet senast 2050.

Regeringen gav den 28 maj 2020 Konjunkturinstitutet i uppdrag att analysera potentiella klimatåtgärder inom ramen för EU:s system för utsläppshandel (EU ETS) som utgör en del av den gröna given (Fi2020/02502). I februari 2022 beslutade regeringen att förlänga och utvidga uppdraget till Konjunkturinstitutet eftersom fortsatta analyser av ytterligare förslag med anledning av den gröna given behövdes (Fi2022/00725). Uppdraget slutredovisades den 27 juni 2023 (Fi2023/02101).

I juni 2021 antogs Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1119 av den 30 juni 2021 om inrättande av en ram för att uppnå klimatneutralitet och om ändring av förordningarna (EG) nr 401/2009 och (EU) 2018/199 (europeiska klimatlagen), där de s.k. 2030- och 2050-målen

ingår. Den 14 juli 2021 presenterade kommissionen ett lagstiftningspaket med förslag på hur EU ska nå sitt klimatmål till 2030. I lagstiftningspaketet ingick en revidering av det s.k. utsläppshandelsdirektivet (Europarlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG av den 13 oktober 2003 om ett system för handel med utsläppsrätter för växthusgaser inom gemenskapen och om ändring av rådets direktiv 96/61/EG). Revideringen innebar bl.a. att ETS 2 etablerades (Europarlamentets och rådets direktiv (EU) 2023/959 av den 10 maj 2023 om ändring av direktiv 2003/87/EG om ett system för handel med utsläppsrätter för växthusgaser inom unionen och beslut (EU) 2015/1814 om upprättande och användning av en reserv för marknadsstabilitet för unionens utsläppshandel).

Inom ramen för det ovan nämnda lagstiftningspaketet föreslog kommissionen även att en ny fond, den sociala klimatfonden, skulle inrättas i syfte att hantera de sociala konsekvenserna och fördelningseffekterna av att inkludera växthusgasutsläpp från byggnader och vägtransporter i tillämpningsområdet för utsläppshandelsdirektivet. I maj 2023 antogs förordningen om inrättandet av den sociala klimatfonden. Av förordningen följer att varje medlemsstat ska lämna in en social klimatplan till kommissionen. Enligt artikel 6.1 d i förordningen ska den sociala klimatplanen innehålla en beräkning av de sannolika effekterna av den prishöjning som följer av införandet av ETS 2 för hushåll, särskilt förekomsten av energifattigdom och transportfattigdom, och för mikroföretag. Dessa effekter ska analyseras på lämplig territoriell nivå, som definieras av varje medlemsstat, med beaktande av nationella särdrag och faktorer som tillgång till kollektivtrafik och grundläggande tjänster, och med identifiering av de områden som påverkas mest. Utöver detta ska planen innehålla en beräkning av antalet, och identifiering av, utsatta hushåll, utsatta mikroföretag och utsatta transportanvändare (artikel 6.1 e), samt en förklaring av hur definitionerna av energifattigdom och transportfattigdom ska tillämpas på nationell nivå (artikel 6.1 f). Planen

ska vidare, i tillämpliga och förekommande fall, innehålla en förklaring av hur geografiska särdrag har beaktats i planen (artikel 6.1 p).

På regeringens vägnar

Elisabeth Svantesson

Susanna von Sydow

Kopia till

Finansdepartementet/FMA, SI och SKA

Klimat- och näringslivsdepartementet/E, KL, ME, NIM och SAM

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet/BB, RUL, TM, TP och US

Boverket

Naturvårdsverket

Tillväxtverket

Trafikverket

Bilaga 1

Adressater

Konjunkturinstitutet
Fleminggatan 7, 112 26 Stockholm

Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser
Studentplan 3, 831 40 Östersund

Statens energimyndighet
Box 310, 631 04 Eskilstuna

Trafikanalys
Rosenlundsgatan 54, 118 63 Stockholm